



2022-3

6. september 2022

All. nr./notatnr.:
2022-905-0001-11
Sull./sagsbeh.: HB

**Allakkat oqartussaasunit nassiunneqartut atsiorneqartarnis-
saannik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allanneqar-
tarnissaanik piumasagaatit**

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (matuma kingornatigut Naalakkersuisoqarfimmik taaneqartartussap) suliani aalajangiiffiusuni allagaasa nassiunneqartut atsiorneqartarnerini suliamillu suliarinnittup atiata allanneqatarnerani Naalakkersuisoqarfiup periaasia Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigaa.

Ombudsmandip inatsiseqartitsinermik paasinninnini pillugu oqaaseqaatigallakkani Naalakkersuisoqarfimmut aallarniutitut nassiuppaa. Naalakkersuisoqarfiup allakkanik nassiunneqartunik atsiuisarnermini periaatsini tamanna tungavigalugu nassuiarpaa. Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa Ombudsmandip inatsiseqartitsinermik paasinninnera tusaatisatut tigugini, allakkat nassiunneqartut atsiorneqartarnissaat suliamillu suliarinnittup atiata allanneqartarnissaa piffissami aggersumi isumagisalerniarini.

Ombudsmandip oqaatigaa oqartussaasut suliani aalajangiiffigineqartuni allakkanik nassiussineranni allakkat atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup atiata allanneqarsimanissaanik piumasagaat atuuttoq.

Allakkanik nassiunneqartunik oqarnermi suliani aalajangiiffigineqartuni allagaatit assigiinngitsut tamarmik eqqarsaatigineqarput, matumani nukingisarrutitut allakkat, allakkat tiguneqarnerat uppernarsarlugu allakkat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat il.il. eqqarsaatigalugit.

Atsiornermik oqarnermi soorlu eqqarsaatigineqarput assammik atsiorneq, atsiorneq naqitsimmut nuutaq atsiornerluunniit qarasaasiamut nuutaq.

Atsiorsimanissamik suliamilu suliarittup atiata allakkani taaneqarsimanissaanik piumasaqaat atuuppoq, allakkat pappialanngorlugit allakkerisarfikkut qarasaasiakkulluunniit nassiunneqarnerat apeqqutaatinnagu.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq piumasaatit taakku inatsiseqartitsinermi ileqqoq inatsisitut kimeqarluni atuuttoq tunngavigalugu inatsiseqartitsinerup atuuttup ilagigai. Tassa imaappoq piumasaqaatit aatsaat saneqqunneqarsinnaasut taamaaliornissamut tunngavissaq inatsimmi aalajangersarneqarsimappat.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq Naalackersuisoqarfiup allakkanik atsiorneqanngitsunik suliamillu suliarinnittup atia taanagu nassiussisarnermik manna tikillugu periaasia inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuuttuusimanngitsoq.

Naalackersuisoqarfiup periaasia Ombudsmandip ajuusaarnartutut isigaa.

(Oqaaseqaat 6. september 2022-meersoq, j.nr. 2022-905-0001)

Ombudsmandip oqaaseqaataa:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Suliaq taanna nammineerlunga misissuiffigilerpara. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 15, imm. 1 innersuussutigaa.

Naalackersuisoqarfiup suliani aalajangiiffiusuni allakkanik nassiunneqartunik atsuisarnermi atillu allakkani allanneqartarnerani periaasia misissorniarlugu aala-

jangerpunga. Allakkanik nassiunneqartunik oqarnermi pineqarput suliani aalajangiiffiusuni allagaatit tamarmik, matumani nukingisaarutitut allakkat, allakat ti-guneqarneri uppersarlugit allakkat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusar-niaatitut allakkat il. il. eqqarsaatigalugit.

1.2. Ajornartorsiutunik taamaattunik siusinnerusukkut nammineq suliarinnissi-manngikkaangama Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombuds-
mandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka. Kalaallit Nu-naanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pingaarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngavik Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit allaasoq isumaqaraangama tamanna oqaatigisarpara.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilersugaavoq:

- Immikkoortoq 2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4. Naalackersuisoqarfiup isumaa
- Immikkoortoq 5. Uanga naliliinera
- Immikkoortoq 6. Inerniliilluni eqikkaaneq

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tulliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

Suliami oqaaseqaatiga 2021-4 21. september 2021-mi saqqummiuppara, taan-nalu nittartakkanni atuarneqarsinnaavoq. Suliami pineqarpoq innuttaasup umiat-siaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissummik itigartinneqarnini pillu-gu naammagittaalliuutaa. Suliamit erserpoq Naalackersuisoqarfik 28. august 2020-mi aalajangiisimasoq, innuttaasullu akuersissummik qinnuteqaataa itigartissimagaa. Naalackersuisoqarfik 9. december 2021-mi aalajangeeqqippoq, in-nuttaasullu umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissummik qin-nuteqaataa itigarteqqillugu.

Paasivara aalajangiineq assammik atsiorneqarsimanngitsoq atermillu taasaqartoqarsimanngitsoq. Taakkununga taarsiullugu e-mailadresse Naalackersuisoqarfiulluunniit pisortatigoortumik taaguutaa allanneqartarsimavoq.

Naalackersuisoqarfik allakkatigut 18. marts 2022-meersutigut nalunaarfigaara suliamik nammineerluni misissuiffigininneq aallartinniarlugu aalajangertunga, Naalackersuisoqarfiup allakkanik nassiunneqartunik assammik atsiuisarnermini atermillu taasisarnermi periaasia misissorniarlugu.

Naalackersuisoqarfiup suliaq pillugu oqaaseqaataa allakkatigut 5. maj 2022-meersutigut tiguara.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1.1. Ministeriuneqarfik (statsministeriet)

Allakkat nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaat allakkanillu nassiusisup atiata naqitanngorlugu ilaatinneqartarnissaa Danmarkimi ministeriuneqarfiup Danmarkimi oqartussaasunut pisuni arlalinni inassutigisarsimavaa.

Ministeriuteqarfiup kaajallaasitai 7. april 1922-meersoq, 26. marts 1943-meersoq, 14. november 1949-meersoq aamma 25. juni 1960-imeersoq tamatumunga atatillugu innersuussutigaaq.

3.1.2. Eqqartuussiviit periaasiat

Allakkat assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat Højsteretsimit suliarineqartarsimavoq.

Suliami Erhvervs-og Selskabsstyrelsimi suliaassanngortinneqarsimasumi Højsteret eqqartuussumminik (UfR.2001.1980/1-H) 7. juni 2001-mi saqqummiusivoq, tassanilu Østre Landsretsip aalajangiinera ingerlatseqatigiiffimmik pinngit-

saaliinikkut atorunnaarsitsiniarluni Erhvervs- og Selskabsstyrelsep qinnutigisaata assammik atsiorneqanngitsup itigartinneqarnissaanik skifteretsip aalajangiinera Højesteretsip atuuttussanngortippaa (UfR.2001.-252Ø). Østre Landsretsip eqqartuussutininik allattuiffianit ilaatigut makku erserput:

“Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaammut tunngavilersuuterpiaasut pingaartumik makkuupput:

- suliatigut akisussaaffimmik *inissiisoqarsinnaassasoq*,
- aalajangiinerup inummit suliassanngortitsisup isumagisassanngortitsisarnermik tunngavii malillugit suliame aalajangiinissamut pisinnaatitaasumit sularineqarsimamera *takuneqarsinnaassasoq*,
- assammik atsiorneq tassaasoq missingiutip aalajangiinerullu assigiinngissutaannik allakkanik tiguisup *takussutigisinnaasatuaa*,
- nassiussinerup kukkunikkut, soorlu missingiutip ilusissavimmisut iluseqarani imaluunniit nassiussisoqarnissaanik inaarutaasumik aalajangiisoqanngitsoq nassiunneqarneratigut, pisimannginnera assammik atsiornerup *qulakkeeraa* aamma
- assammik atsiornerup qinnutigisat nassiunneqartut peqquuserlunnikkut allanngortinneqarsimannginnerannut *qularnaveeqqutaaqataanera*, tassanilu oqaatigineqarpoq suliassanngortitsisup allagaataasa qarasaasianiittut assilineri avataaneersup teknikki nutaaliaasoq atorlugu pissarsiarisinnaagai imaluunniit allakkat isikkumikkut suliassanngortitsisup allagaataanut paarlaanneqarsinnaasut sularisinnaagai matunneqarsinnaanngitsoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

3.1.3. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatai

Folketingip Ombudsmandiata pappialanngorlugit allakkat inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat pisuni arlalinni isummerfigisarsimavaa. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut FOB 1959.201, FOB 1990.339, FOB 1991.207, FOB 2003.735 aamma FOB 2008.79 innersuussutigaaakka.

Folketingip Ombudsmandiata FOB 2008.79-imi misissuiner aalajangiinermik sulariarnermut tunngasunngortillugu killissalernerqarsimavoq. Ingerlatsinermi oqartussaasup allagaasa, matumani aalajangiinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, inummit assammik (assammik atsiornivimmik qarasaasiakkulluunniit atsiornermik) atsiorneqarsimanissaat piumasaqaataanersoq imaluunniit allakkat oqartus-

saasup sorliup oqartussaasumiluunnit immikkoortorta qarfiup sorliup allakkanik allagaqartuusimanera pillugu paasissutissamik ima qarnerinnaa naammannersoq Folketingip Ombudsmandiata naliliiffigisussaasimavaa.

Assammik faksimil atorlugu atsiorneq tassaavoq inuup assammik atsiornera naqitsimmut nuutaq. Qasaasiakkut assammik faksimil atorlugu atsiorneq tassaavoq inuup assammik atsiornera qarasaasiamut ikkunneqarluni assammik atsiornertut atorneqartartoq.

Folketingip Ombudsmandiata oqaatigaa allakkat naalagaaffiup ingerlatsiviini oqartussaasunit nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaannik piunasaqaat ministeriunekarfiup kajallaasitaani tulleriinneri malillugit 7. april 1922-meersumi, 26. marts 1943-meersumi aamma 14. november 1949-meersumi aalajangersarneqarsimasoq takuneqarsinnaasoq, inatsiseqartitsinermilu ileqqoq inatsisip atuunneratut kimittutigisoq kaajallaasitat taakku tunngavigalugit atuuttoq, tamatumalu nassatarigaa ileqqoq taanna saneqqunneqassappat inatsisikkut tunngavissaqarnissap piunasaqaataanera.

Folketingip Ombudsmandiata aamma oqaatigaa allakkat ingerlatsinermi oqartussaasumit nassiunneqartut, matumani suliama aalajangiivigineqartumi allakkat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, sulisumit assammik atsiorneqarsimanissaasa piunasaqaataanerat inatsiseqartitsinermi innarlitsaaliinikkut, uppernarsaasersuinikkut torersuutitsinikkullu isiginiagassat nassatarigaat.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammi UfR.2001.1980/1-H innersuussutigaa, tamatumunngalu atatillugu oqaatigalugu isiginiagassat tallimat taakku skifteretsip pinngitsaaliinikkut atorunnaarsitsinissamik qinnutigisap assammik atsiorneqarsimannigitsup itigartinneqarnissaanut tunngavilersuutitut innersuussutigisimasai ataatsimut isiginiagassaasut ingerlatsinermi oqartussaasup aalajangiinnerinut, tunngaviatigullu aamma allakkanut nassiunneqartunut tamanut, atuut-sinneqarsinnaasut.

Folketingip Ombudsmandiata isiginiagassat arfernat pingaaruteqarluinnartoq ilannguppaa, tassalu allakkanik tigusisoq oqartussaasup suliamik sularinninnera-

ni peqataasinnaassuseqannginnermik atuuttoqarnersoq naliliinissaminut periarfissaqartariaqartoq.

Folketingip Ombudsmandiata 2009-mi ukiumoortumik nalunaarummini quppernermi 50-imi oqaatigaa inatsiseqartitsinermik paasinninnini unaasoq allakkat assammik atsiorneqartarnissaannik atermillu taasisoqartarnissaanik piumasaatip assinga allakkanik soorlu e-mail atorlugu nassuissinermut atatillugu atuuttoq.

3.1.4. Ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiat

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiornermi isuma nalinginnaasumik akuerisaasoq unaavoq aalajangiineq sulisup assammik atsiorsimassagaa. Karsten Loiborgip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi aappasaanik (2002-mi) naqitertinneqartumi quppernerit 592 tullialu tamatumunnga atatillugu innersuussutigaakka.

Taakkua saniatigut Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsloven med kommentarer"-mi siullermik (2013-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 613 tullialu innersuussutigaakka.

Kiisalu Niels Fengerip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi siullermik (2018-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 631 tullialu innersuussutigaakka.

3.2. Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaatip atuutinngiffii

3.2.1. Danmarkimi inatsit

Inatsiseqartitsinermik paasinninneq Folketingip Ombudsmandiata FOB 2008.79-imi oqaatigisaa tamatuma kingornatigut Danmarkimi inatsisiliornermi tunngaviutinneqalerpoq, tassami ingerlatsineq pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsisikkut nr. 1624-kkut, 26. december 2012-imeersukkut (matuma kingornatigut ingerlatsineq pillugu inatsimmik taaneqartartussakkut) ilaatigut makku aalajangersarneqarmata:

“Kapitali 8 b

Kinaassusersiisinnaanermik il.il. piumasaqaat

§ 32 b. Suliami ingerlatsinermi oqartussaasumit aalajangiiffigineqartumi aalajangiiffigineqartussamiluunniit allakkat oqartussaasumit innuttaasunut, suliffeqarfinnut il.il. nassiunneqartut/ingerlatinneqartut inuup assammik atsiorneranik atsiorneqarsimasapput, imaluunniit imatut ilusilernerqarsimassallutik allakkat nassiussisuata ataasiin-narmik paasineqarsinnaasumik kinaassuserneqarsinnaanera allakkallu inaarutaasumik suliaanerat aamma qulakkeerlugu.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq allagaatinut automatik atorlugu suliarineqarsimasunut atuutinngilaq.

Imm. 3. Imm. 1-imi aalajangersagaq allagaatinut allakkanik tigusinermut uppenarsaataasunut, nukingisaarutaasunut imaluunniit suliamik suliarinninnermi pingaaruteqanngitsumik iliuseqarfiusunut aammattaaq atuutinngilaq.

Imm. 4. Ministerip susasaqartup finansministeri aamma justitsministeri isumaqatiginiareerlugit imm. 1-imi piumasaqaatit qaqugukkut eqqortinneqarsimanerat pillugu malittarisassat erseqqinnerusut aalajangersarsinnaavai.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Qulaani immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartutut allakkat nassiunneqartut inuup assammik atsiorneranik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat atuuppoq. Aallaavilli taanna saneqqunneqarsinnaavoq, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimappat. Tamanna ilaatigut Udbetalling Danmark pillugu inatsimmi nr. 324-mi, 11. april 2012-imeersumi (matuma kingornatigut Udbetaling Danmark pillugu inatsimmik taaneqartartussami) kingusinnerusukkat allannguuteqartinneqartumi § 13, imm. 9-mi ilaatigut takuneqarsinnaavoq, tassuunalu makku aalajangersarneqarput:

“Imm. 9. Allagaatit assammik atsiorneqarsimangitsut assammilluunniit atsiornermik maskinamut nuutamik assigisaanilluunniit atsiorneqarsimasut inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu allaagaatitut inummit atsiorneqarsimasutut isigineqarsinnaanerat pillugu Udbetaling Danmarkip suliassaqarfiini malittarisassat Beskæftigelsesministerip §§-it 1,1 a aamma 1 b tunngavigalugit aalajangersarsinnaavai.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Allagaatit assammik atsiorneqarsimangitsut assammilluunniit atsiornermik maskimamut nuutamik assigisaanilluunniit atsiorneqarsimasut inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu allaagaatit inummit atsiorneqarsimasutut isigineqarsinnaaneratt pillugu nalunaarut nr. 1230, 10. juni 2021-meersoq Udbetaling Danmark pillugu inatsimmi § 13, imm. 9 tunngavigalugu aalajangersarneqarpoq. Nalunaarummi tassani ilaatigut makku aalajangersarneqarput:

“§ 1. Udbetaling Danmarkip suliassaqarfinni sulianik Udbetaling Danmark pillugu inatsimmi §§-t 1.1 a aamma 1 b tunngavigalugit suliarinninnermini allakkat, naqitanngortitat aalajanginnerit allagaatillu allat assammik atsiorneqarsimangitsut imaluunniit qarasaasiakkut assammik atsiornermik tassumaluunniit assinganik nuutsitsiffiu-simasut nassiussinnaavai. Allagaatit taakku allagaatit inummit assaminik atsiorneqarsimasutut isigineqassapput.

Imm. 2. Aalajangiineq assammik atsiorneqarani nassiunneqarpat suliamik suliarinnittup suliame aalajangisimasup atia aalajangiinnermi takuneqarsinnaassaaq, taamaattorli tak. § 3. Ingerlatsineq pillugu inatsimmi malittarisassat atuuttut sinneri taamaaliornermi saneqqunneqassanngillat.

Imm. 3. Aalajangiinnerit allagaatillu allat paasissutissanik qarasaasiakkut suliarinninnerup inernerinnaanut tunngasut Udbetaling Danmark nassiussisutut kisiat taallugu nassiunneqarsinnaapput.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

3.3. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.3.1. Kalaallit Nunaanni inatsit

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinnermik pineqartumik aalajangiisup atiata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaammik aalajangersaasoqarsimanngitsoq. Inuulli assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinnermik pineqartumik aalajangiisup atiata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaat immikkut inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit pillugu nalunaarummi nr. 1581-imi, 13. december 2016-imeersumi § 197, imm. 4-mi eqqar-

tuussinermi sinniisinut tunngasumi takuneqarsinnaavoq, tassuunalu makku aalajangersarneqarput:

Imm. 4. Eqqartuussivik nammineq ingerlatsinermigut inunnut, eqqartuussinermi sinniisitut ornigunnissamut piginnaatitaanatilluunniit pisinnaatitaanngitsunut, itigartitsinnaavoq. Aamma taamaassaaq eqqartuussinermi suliassat pillugit allakkianut, inunnit taama ittunit atsiugaasunut, tunngatillugu."

Inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup atiata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaatip atuutinngiffii immikkut inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimasinnaapput. Tamanna assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit pillugu nalunaarummi nr. 620-mi, 23. juni 2008-meersumi § 154, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq, tassuunalu ilaatigut makku aalajangersarneqarput:

Imm. 2. Allakkat, naqitanngortitat allagaatillu allat Erhvervs- og Selskabstyresep nassiussai pappialami allassimasuusinnaallutilluunniit qarasaasiami allassimasuusinnaapput. Allagaatit ilutsitik apeqqutaatinnagit inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu naligiimmik inissisimapput. Allagaatit assammik atsiorneqarsimasuusinnaapput, maskina aamma qarasaasiaq taakkualuunniit assigisaat Styrelsep toqqagaa atorlugu atsiornermik atsiorneqarsimasuusinnaapput. Qarasaasiakkulli allagaatit peqquserluutaannginnerat qarasaasiakkut atsiorneq atorlugu uppersarneqassaaq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup atiata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaatip taasumaluunniit atuutinngiffii pillugit alajangersakkat pissuseqataat aalisarneq piniarnerlu pillugit inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimangillat.

3.3.2. Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatai

Suliami 2011-mi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortumi 5.5.-imi ilanngunneqartumi aalajangiinerup assammik atsiorneqarsimanginnera pillugu apeqqutip isummerfiginissaanut pissutissaqarsimavunga. Suliami pissutsit arlallit

pineqarput, aalajangiinerullu assammik atsiorneqarsimannginnera pillugu apeq-qut suliami taamaallaat pingaarnerusutigut suliarineqarluni.

Suliami pineqartumi Folketingip Ombudsmandiata assammik atsiuisoqarsimannginnera pillugu oqaaseqaataa 12. marts 2008-meersoq innersuussutigaa. Suliami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut inassutigaa aalajangiinerit siunissami assammik atsiorneqartalissasut atsiornermilluunniit qarasaasia-mut nuutamik atsiorneqartalissasut, tassanilu aalajangiinermi pineqartoq inuupkia oqartussaasoq sinnerlugu aalajangiisimaneranik erseqqissumik ilisimatinneqartassasoq.

4. Naalakkersuisoqarfiup isumaa

Suliaq pillugu oqaaseqaat Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 5. maj 2022-meersutigut nassiuppaa. Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga atatillugu makku oqaatigai:

“[...]”

Inatsisartut Ombudsmandiat (Ombudsmandi) Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (Naalakkersuisoqarfik) allakkatigut 18. marts 2022-meersukkut Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa inuup nammineq atsiorneranik atuinera pillugu nammineerluni suliamik aallartitsinissamik aalajangerneranut atatillugu arlalinnik oqaaseqaateqaqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandip isumaanut oqaaseqaatai normut tulleriaarlugit ataani takuneqarsinnaapput.

5.1.1

Naalakkersuisoqarfiup suleriaasia tassavoq pisortatigoortumik allakkanik nassitsinermi sulisup aqqa ersarissumik allaqqassasoq. Naalakkersuisoqarfiup ilumini mailii aamma sulianik suliaqarnermi nalunaarsuiffia F2 imatut aqqissuussaavoq uppersaat ingerlaannaq pilersinneqartoq pilersitsisup aqqanik ersarissunngorlugu imaqqassasoq.

Kisiannili Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortortarfiata aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqarnermi aalajangiinernik nassit-

sinermi nalunaarsuivik F2-mit allaanerusoq atorpaa. Nalunaarsuiffik taanni ulluinnarni ingerlatsinermi taaneqartarpoq "Aalisa". Aalisami ataatsimut atsiorderit siusinnerusukut pilersinneqartarnikuupput. Ataatsimut ingerlaannaq atsiordermi suliamik suliarinnittoq pinnagu Aalisa nassitsisunngortinneqartarpoq. Ombudsmandip ulloq 18.marts 2022 saaffiginnininnera tunngavigalugu tamassuma allanngortinnissaa alajangerneqarpoq, taamaalilluni suliamik suliarinnittup aqqa ersarissumik maannakkut allaqqasalerpoq.

Aaqqiineq taanna Naalackersuisoqarfimmi aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortartaqarfimmi sulisunik isumannaallisaanissaq mianeralugu toqqarneqarnikuvoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortartaqarfimmi sulisut innuttaasunit siorasaarneqartutut misigisarput. Siorasaarutit taamaattut ilaatigut suliassanik suliarinnittartunut toqutsinissamik siorasaarinerimik imaqartarput. Toqutsinissamik siorasaarineq ataaseq taamaattoq politiinut sulissanngortinneqarnikuvoq, politiillu unnerluutiginninnikuupput.

Naalackersuisoqarfiup inuit namminneq atsiordernerannik periusaa immikkoortartaqarfimmit immikkoortartaqarfimmut allakkiallu avammut nassiunneqartup suunera tunngavigalugu allanngoraput.

E-mailit Naalackersuisoqarfiup pisortatigoortumik e-mailianut nassiunneqartut nammineq ingerlaannaq akineqartarput, Naalackersuisoqarfillu allakkat tiguneqarnerannik uppersaasnermi ingerlaannaq nassitsisoqartarneranik suleriaaseqanngilaq, tamanna suliassanik suliarinnittartunut ateq ersarissumik allaqqasoq atorlugu uppersaasartunut aalajangigassanngortinneqarnikuvoq.

5.1.2

Naalackersuisoqarfiup suleriaasia tassaavoq suliassanik suliarinnittartup aqqa, e-mail-adressia toqqaannartumillu oqarasuaataa ersittarluni. Aamma ulloq, suliap normua, uppersaatip normua, Naalackersuisoqarfimmi pisortatigoortumik attavigisassaq allaqqasarput.

Taamaamat taamaallaat nalunaarsuiffimmi Aalisa-mi inuup aqqa isertuullugu aalajangiinernik nassitsisoqartarpoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqartut qinnuteqarnermi immersugassamik aalisarsinnaanermut akuersissutinik immikkoortartaqarfimmut nassitsinikkut qinnuteqartarput. Taamaamat qinnuteqartut immikkoor-

tortaqarfik sorleq attaviginerlugu nakkutigissavaat. Tamannali Aalisa aqputigalugu aalajangiinerni nassiunneqartuni allaqqaneq ajorpoq.

5.1.3

Soorlu 5.1.1-imi oqaatigineqartoq suleriaaseq Aalisami toqqarneqartoq Naalackersuisoqarfimmi sulisunik isumannaallisaanissaq pissutigalugu toqqarneqarpoq. Suleriaaseq taanna Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu nuna tamakkerlugu inatsisinut naapertuuppoq, tassa Pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartumi inuup nammineq atsiornissaanik piumasaqaateqartoqarnera ersinngimmat. Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq, innuttaasoq malittarisassat malillugit allagaatinik takunnissinnaanermik qinuteqarsinnaasoq, tassunga ilanngullugu suliasamik suliarinnittup aqqanik takunninnissamik.

Naalackersuisoqarfiulli Kalaallit Nunaanni inatsisit tunngavigalugit pissutsit pillugit Ombudsmandip isumarigallagaa tusaatissatut tiguaa. Naalackersuisoqarfiup taamaammatt aalajangiinernik Naalackersuisoqarfimmit nassiunneqartunik inuup nammineq atsiornissaa aqqillu er-sarissumik allanneqanissaat piffissami aggersumi atuu-tilersissavai.

5.1.4

Naalackersuisoqarfiup allakkanik e-mailikkut allakkerisarfillu aqputigalugu nassitsisarpoq. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq inuup nammineq atsiornarata ilanngunneqar-nissaa nassitseriaatsimut pingaaruteqanngitsoq.”

5. Uanga naliliinera

5.1. Assammik atsiortoqarsimanissaanik allakkanilu naqitanngortitani atip allanneqarsimanissaanik piumasaqaat

5.1.1. Uanga paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut inissisimaneq Folketingip Ombudsmandia suliami FOB 2008.79-imi oqaaseqaateqarmat Danmarkimi aalajangersagaasimasut assigigaat. Tassani Folketingip Ombudsmandiata erseqqissarlugu oqaatigaa pisortani oqartussaasut allagaasa nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat ministeriuneqarfiup kaajallaasitatut allagaasigut aalajangersarneqartoq, kaajallaasitatullu

allakkat taakku pisortani oqartussaasut allagaasa nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimasussaanerannik inatsiseqartitsinermi ileqqumut takussutissaasoq. Folketingip Ombudsmandiata oqaatigaa inatsiseqartitsinermi ileqqoq taanna inatsisitut kimeqarluni atuuttusoq, inatsiseqartitsinermilu ileqqoq saneqqunneqasappat inatsisikkut tunngavissaqartussaaneq tamatuma nassatarigaa.

Immikkoortut tallimat taakku UfR.2001.1980/1-H-mi assammik atsiorsimanissamik piunasaqaammut tunngavilersuutitut taagorneqartut ilalerpakka. Inatsiseqartitsinermik paasinninneq Folketingip Ombudsmandiata suliami FOB 2008.79-imi oqaaseqaammuni oqaatigisaa aammattaaq ilalerpara, matumani oqartussasup suliamik suliarinninnerani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermik atuuttoqarnersoq allakkanik tiguisup naliliinissaminut periarfissaqartariaqarnera pillugu oqaatigineqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Taamaallilluni uanga paasinninnera unaavoq suliani aalajangiiffigineqartuni aalajangiiffigineqartussaniluunniit allakkat oqartussasup oqartussaasumiluunniit immikkoortorta qarfiup sorliup aalajangiisimanera pillugu paasissutissaannarnik ima qarnera naammanngitsoq.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasinninnera unaavoq pisortani oqartussaasut suliani aalajangiiffigineqartuni aalajangiiffigineqartussanilu allagaasa nassiunneqartarnerat eqqarsaatigalugu taakkua assammik atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani erseqqissumik allanneqarsimanissaat piunasaqaat atuuttoq. Assammik atsiornermik oqarnermi soorlu assammik atsiorneq, assammik atsiorneq naqitsimmut nuutaq imaluunniit assammik atsiornep qarasaasiamut nuunneqarnera pineqarpoq.

5.2. Piunasaqaat taanna allagaatinut assigiinngitsunut tamanut atuuppoq.

5.2.1. Folketingip Ombudsmandiata inatsiseqartitsinermik paasinninnerminik qulaani oqaatigineqartutut saqqummiussinerata kingornatigut Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsisip allannortinneqarneratigut ingerlatsinermi oqartussasup allagaataasa sorliit assammik atsiorneqartarnissaat imaluunniit suliani aalajangiiffiusuni aalajangiiffiusussanilu allakkanik nassiussisup kinaassusiata ataa-

siinnarmik paasineqarsinnaanera qulakkeerlugu ilusilerneqartarnissaat aalajangersaavigineqarpoq.

Taamaalilluni Danmarkimi nukingisaarisoqarnerani, allakkat tiguneqarnerannik uppersaanerermi suliamilluunniit suliarinninnermi pingaaruteqannginnerusunik iliuseqarnermi assammik atsiortoqarsimanissaa piumasaqaataangilaq, tak. inatsimmi § 32b, imm. 3.

5.2.2. Assammik atsiortoqqarsimanissaanik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allassimanissaanik piumasaqaatip atuutinngiffeqarneranik apeqqut suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmit ataatsimut aalajangersaavigineqarsimanngimmat uanga paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinerup Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataata FOB 2008.79-p kingornatigut ingerlatsinerlu pillugu inatsisip allannguutaata qulaani taaneqartup atuutilersinneqarnerata siornatigut Danmarkimi inatsiseqartitsineq assigigaa.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq assammik atsiortoqarsimanissaanik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allassimanissaanik piumasaqaat suliani aalajangiiffigineqartuni aalajangiiffigisassanilu atuutinngiffeqarani allagaatinut tamanut atuuttoq, pisortani oqartussaasup innuttaasunut, suliffeqarfinnut il.il. allagaataanerat apeqqutaatinnagu atuuttoq, matumani nukingisaarutitut allakkat, allakkat tiguneqarsimanerat uppersarlugu allakkat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkat ilaallu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, oqartussaasoq pineqartoq tamatumingna saneqqutsinissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngippat.

5.3. Allagaatinik e-mail atorlugu nassiussisarneq

5.3.1. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammimi FOB 2008.79-imi allakkani pappialanngortitanik allakkerisarfikkut nassiussinermi assammik atsiortoqarsimanissaanik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allassimanissaanik apeqqut isummerfigaa.

Ukioq ataaseq qaangiutiinnartoq Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarummini oqaatigaa allakkat assammik atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allassimanissaanik piumasaqaat taannaasoq allakkanik soorlu e-mail atorlugu nassiussisarneq eqqarsaatigalugu atuuttoq.

Inatsiseqartitsineramik paasinninneq Folketingip Ombudsmandiata oqaatigisaa tassuuna aamma ilalerpara.

Uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq assammik atsiorsimanissamik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allanneqarsimanissaanik piumasaqaat allakkat innuttaasumut, suliffeqarfimmut il.il. allakkatut pappialangortitatut allakkerisarfikkut qarasaasiakkulluunniit nassiunneqarnerat apeqqutaatinnagu atuuttoq.

5.4. Naalackersuisoqarfiup sulisuisa mianerineqarnerat

5.4.1. Naalackersuisoqarfiup sulinerminik sulisut innuttaasunit malersorneqarsinnaajunnaarsillugit aaqqissuussiniarsarinera paasilluarsinnaasorujussuua.

Naalackersuisoqarfiulli sulianik suliarinnittarnera inatsiseqartitsinerup atuuttup killissarititaasa iluanni ingerlanneqartussaavoq.

Suliamik suliarinnittup atia Naalackersuisoqarfiup allagaani takuneqarsinnaasanngitsoq Naalackersuisoqarfik isumaqaruni tassunga inatsisikkut tunngavissaq pisariaqartoq pissarsiariniartariqarpaa..

6. Eqikkaalluni inerniliineq

6.1. Uanga paasinninnera unaavoq assammik atsiorsimanissaq sulisullu atiata allakkani allassimanissaanik piumasaqaateqartoqarnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut aalajangersarneqarsimanngikkaluartoq pisortani oqartussaasoq suliami aalajangiiffigineqartumi aalajangiiffigisassamilu innuttaasunut, suliffeqarfimmut il.il. allakkanik pappialangortitanik allakkatigut allakkerisarfikkoortitagut e-maililuunniit atorlugu nassiussippat piumasaqaat taanna atuuttoq.

Uanga paasinninnera unaavoq piumasaqaat taanna inatsiseqartitsinermi ileqqoq tunngavigalugu inatsiseqartitsinerup atuuttup ilagigaa, inatsisitut kimeqarluni atuuttoq. Tamatuma nassataraa piumasaqaatip inatsimmi aalajangersagaasumik tunngavissaqarpat aatsaat saneqqunneqarsinnaanera.

Uanga paasinninnera unaavoq suliami aalajangiiffiusumi allakkat pisortani oqartussaasumit inunnut ataasiakkaanut imaluunniit suliffeqarfinnut il.il. nassiussat tamarmik assammik atsiortoqarsimanissaanik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allanneqarsimanissaanik piumasaqaat atuutinngiffeqarani atuuttoq, oqartussaasoq pineqartoq piumasaqaammik taassuminnga saneqqutsinissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngippat.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq Naalakkersuisoqarfiup allakkanik assammik atsiorneqarsimanngitsunik suliamillu suliarinnittup atianik allakkani taasaqarfiusimanngitsunik nassiussisarnermigut manna tikillugu periaasia inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuuttuusimanngitsoq.

Naalakkersuisoqarfiup periaasia tamanna tunngavigalugu ajuusaarnartutut isigaara.

Naalakkersuisoqarfiup allakkanik nassiussinermi periaatsini oqaaseqaammi 5. maj 2022-meersumi ilaatigut nassuiarpaa. Naalakkersuisoqarfiup uannut tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa inatsiseqartitsinermik atuuttumik paasinninneq allakkanni 18. marts 2022-mi oqaatigisara tusaatissatut tigugini. Naalakkersuisoqarfiup aammattaaq oqaatigaa suliami aalajangiiffiusuni nassiunneqartuni assammik atsiorderit kiisalu suliamik suliarinnittut atii allakkani piffissami aggersumi allakkani ilannguttalerniarini.

Naalakkersuisoqarfiup paasissutissiissutai maluginiarpakka.

Oqaaseqaatima Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut kommunalbestyrelsinullu ilisimatitsissutigineqarnissaa eqqornerpaasutut isigaara. Suliani aalajangiiffiusuni aalajangiiffigisassanilu allakkat assammik atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup

atiata allakkani allassimanissaanik piunasaqaatip pisortat aqutsiveqarfianni o-
qartussaasunut tamanut atuunera tamatumunnga pissutaavoq.

Oqaaseqaat manna nittartakkakut tamanut saqqummiunneqarumaarpoq, 2022-
milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

SULIAP INGERLASIMANERA

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfimmut 18. marts 2022-mi imatut allappunga:

“Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup allagaasa assammik atsiorneqartannginneri

1. Aallaqqaasiut

1.1. Suliami 2021-4-mi 21. september 2021-mi oqaaseqaateqarpunga, taannalu nit-tartakkanni atuarneqarsinnaavoq. Suliami pineqartoq tassaavoq innuttaasup umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataata itigartinneqarnera. Suliamit erserpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik (matuma kingornatigut Naalackersuisoqarfimmik taaneqartartussaq) innuttaasup akuersissummik qinnuteqaataata itigartinneqarnissaanik 28. august 2020-mi aalajangiisimasoq. Naalackersuisoqarfik 9. december 2021-mi nutaamik aalajangiivoq, innuttaasullu umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataa itigarteqqillugu.

./ Aalajangiinerit qulaani taaneqartut aalajangiinermi pineqartup kinaassusia ilisarnarunnaarsillugu assilineri ilanngullugit nassiuppakka.

Aalajangiinerit qulaani taaneqartut ataatsimoorutaat tassaavoq sulisup aalajangiisup aqqata naqitanngorlugu allanneqarsimannginnera aamma aalajangiinerit pineqartumit namminermi assammik atsiorneqarsimannginnerat. Taakkununga taarsiullugu e-mailadresse Naalackersuisoqarfiulluunniit pisortatigoortumik atia allanneqarsimavoq.

Naalackersuisoqarfiup suliani aalajangiiffiqartuni allakkanik sulisup suliamik aalajangiiffiqartut aqqa taanagu assammillu atsiorneqanngitsunik nassiussisarnermini periaasia nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi § 15, imm. 1 innersuussutigalugu aalajangerpunga.

1.2. Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaammut inatsiseqartitsinikkut tunngavik aallaqqaasiutit (immikkoortumi 2-mi) nassuiarpara. Tulliullugu inatsisiliorneq aalajangerakkanik assammik atsiorsimanissamik piumasaqaatip atuutinngiffiinik imaqartoq

(immikkoortumi 3-mi) nassuiarpara. Taassuma kingornatigut uanga paasinninnerigalagara (immikkoortumi 4-mi) nassuiarpara. Naalakkersuisoqarfik naggasiutitut (immikkoortumi 5-imi) qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

2. Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaammut inatsiseqartitsinikkut tunngavik

2.1. Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavik

2.1.1. Ministeriuneqarfik (statsministeriet)

Allakkat nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaat allakkanillu nassiussisup aqqata naqitanngorlugu ilaatinneqartarnissaa Danmarkimi ministeriuneqarfiup Danmarkimi oqartussaasunut pisuni arlalinni inassutigisarsimavaa.

./ Ministeriuneqarfiup kaajallaasitaasa 7. april 1922-meersup, 26. marts 1943-meersup, 14. november 1949-meersup aamma 25. juni 1960-imeersup assilineri ilanngullugit nassiuppakka.

2.1.2. Eqqartuussiviit periaasiat/inatsiseqartitsinermi periaaseq

Allakkat inummit assammik atsiorneqartarnissaannik piumasaqaat eqqartuussivinnit ilaatigut UfR.2001.1980/1-imi aamma UfR.2001.-252Ø-mi suliarineqarsimavoq.

Suliami Erhvervs- og Selskabsstyrelsimit suliassanngortinneqarsimasumi Højesteret eqqartuussumminik 7. juni 2001-imi saqqummiussivoq, tassanilu landsretsip aalajangiinera ingerlatseqatigiiffimmik pinngitsaaliinikkut atorunnaarsitsiniarluni Erhvervs- og Selskabsstyrelsep qinnutigisaata assammik atsiorneqanngitsup itigartinneqarnissaanik/tunuartinneqarnissaanik aalajangiineranik skifteretsip atuuttussanngortitsisimanera atuuttussanngortillugu. Østre Landsretsip eqqartuussutinik allattuiffianit ilaatigut makku erserput:

”Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaammut tunngavilersuuterpiaasut pingaartumik makkuupput:

- suliatigut akisussaaffimmik *inissiisoqarsinnaassasoq*,
- aalajangiinerup inummit suliassanngortitsisup isumagisassanngortitsisarnermik tunngavii malillugit suliami aalajangiinissamut pisinnaatitaasumit suliarineqarsimanera *takuneqarsinnaassasoq*,

- assammik atsiorneq tassaasoq missingiutip aalajangiinerullu assigiinngissutaanik allakkanik tiguisup *takussutigisinnaasatuaa*,
- nassiussinerup kukkunikkut, soorlu missingiutip ilusissavimmisut iluseqarani imaluunniit nassiussisoqarnissaanik inaarutaasumik aalajangiisoqanngitsoq nassiunneqarneratigut, pisimanginnera assammik atsiornerup *qulakkeeraa* aamma
- assammik atsiornerup qinnutigisat nassiunneqartut peqquserlunnikkut allangortinneqarsimanginnerannut *qularnaveeqqutaaqataanera*, tasanilu oqaatigineqarpoq suliassanngortitsisup allagaataasa qarasaasianiittut assilineri avataaneersup teknikki nutaaliaasoq atorlugu pissarsiarisinnaagai imaluunniit allakkat isikkumikkut suliassanngortitsisup allagaataanut paarlaanneqarsinnaasut suliarsinnaagai mattunneqarsinnaanngitsoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

2.1.3. Folketingip Ombudsmandia

Folketingip Ombudsmandiata pappialanngorlugit allakkat inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik piunasaqaat pisuni arlalinni isummerfigisarsimavaa. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut FOB 1959.201, FOB 1990.339, FOB 1991.207, FOB 2003.735 aamma FOB 2008.79 innersuussutigaakka.

Folketingip Ombudsmandiata FOB 2008.79-imi misissuiner aalajangiinerimik suliagarnermut tunngasunngortillugu killissalernerqarsimavoq. Ingerlatsinerim oqartussasup allagaasa, matumani aalajangiinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, inummit assammik (assammik atsiornivimmik qarasaasiakkulluunniit atsiornermik) atsiorneqarsimanissaat piunasaqaataanersoq imaluunniit allakkat oqartussasup sorliup oqartussasumiluunniit immikkoortortaqaarfiup sorliup allakkanik allagaqartuusimanera pillugu paasissutissamik imaqarnerinnaa naammannersoq Folketingip Ombudsmandiata naliiffigisussaasimavaa.

Folketingip Ombudsmandiata oqaatigaa allakkat naalagaaffiup ingerlatsiviini oqartussasunit nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaannik piunasaqaat ministriunneqarfiup kajallaasitaani tulleriinneri malillugit 7. april 1922-meersumi, 26. marts 1943-meersumi aamma 14. november 1949-meersumi aalajangersarneqarsimasoq takuneqarsinnaasoq, kaajallaasitallu taakku tunngavigalugit inatsiseqartitsinerim ileqqoq inatsisip atuunneratut kimittutigisoq atuuttoq, tamatumalu nassatarigaa ileqqoq taanna saneqqunneqas-sappat inatsisikkut tunngavissaqarnissap piunasaqaataanera.

Folketingip Ombudsmandiata aamma oqaatigaa allakkat ingerlatsinermi oqartussaa-sumit nassiunneqartut, matumani suliami aalajangiivigineqartumi allakkat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, sulisumit assammik atsiorneqarsimanissaasa piumasaqaataa-nerat inatsiseqartitsinermi innarlitsaaliinikkut, uppernarsaasersuinikkut torersuutitsi-nikkullu isiginiagassat nassatarigaat.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammi UfR.2001.1980/1 innersuussutigaa, ta-matumunngalu atatillugu oqaatigalugu isiginiagassat tallimat taakku skifteretsip pin-ngitsaaliinikkut atorunnaarsitsinissamik qinnutigisap assammik atsiorneqarsimangit-sup itigartinneqarnissaanut/tunuartinneqarnissaanut tunngavilersuutitut innersuussu-tigisimasai ataatsimut isiginiagassaasut ingerlatsinermi oqartussaasup aalajangiineri-nut, tunngaviatigullu aamma allakkanut nassiunneqartunut tamanut, atuutsinneqar-sinnaasut. Folketingip Ombudsmandiata isiginiagassat arfernat pingaaruteqarluin-nartoq ilannguppaa, tassalu allakkanik tiguisoq oqartussaasup suliamik suliarinnin-nerani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermik atuuttoqarner-soq naliliinissaminut periarfissaqartariaqartoq.

2.1.4. Ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiat

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiormi isuma nalinginnaasumik a-kuerisaasoq unaavoq aalajangiineq sulisup assammik atsiorsimassagaa. Karsten Loi-borgip allallu atuakkianni "Forvaltningsret"-imi aappasaanik (2002-mi) naqiter-tinneqartumi quppernerit 592 tullialu tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa-ka.

Taakkua saniatigut Niels Fengerip atuakkianni "Forvaltningsloven med kommenta-er"-mi siullermik (2013-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 613 tullialu innersuus-sutigaa-ka.

Kiisalu Niels Fengerip allallu atuakkianni "Forvaltningsret"-imi siullermik (2018-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 631 tullialu innersuussutigaa-ka.

3. Assammik atsiorsimanissamik piumasaqaatip atuutinngiffii

3.1. Danmarkimi inatsit

Inatsiseqartitsinermik paasinnineq Folketingip Ombudsmandiata FOB 2008.79-imi o-qaatigisaa tamatuma kingornatigut Danmarkimi inatsisiliornermi tunngaviutinne-

qalerpoq, tassami ingerlatsineq pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsisikkut nr. 1624-kkut, 26. december 2012-imeersukkut ilaagut makku aalajangersarneqarmata:

“Kapitali 8 b

Kinaassusersiisinnaanermik il.il. piumasaqaat

§ 32 b. Suliami ingerlatsinermi oqartussaasumit aalajangiiffigineqartumi aalajangiiffigineqartussamiluunniit allakkat oqartussaasumit innuttaasunut, suliffeqarfinnut il.il. nassiunneqartut/ingerlatinneqartut inuup assammik atsiorneranik atsiorneqarsimassapput, imaluunniit imatut ilusilerneqarsimassallutik allakkat nassiussuata ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik kinaassuserneqarsinnaanera allakkallu inaarutaasumik suliaanerat aamma qulakkeerlugu.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq allagaatinut automatik atorlugu suliarineqarsimasunut atuutinngilaq.

Imm. 3. Imm. 1-imi aalajangersagaq allagaatinut allakkanik tigusinermut uppernaarsaataasunut, nukingisaarutaasunut imaluunniit suliamik suliarinninnermi pingaarteqanngitsumik iliuseqarfiusunut aammattaaq atuutinngilaq.

Imm. 4. Ministerip susasaqartup finansministeri aamma justitsministeri isumaqatiginiareerlugit imm. 1-imi piumasaqaatit qaqugukkut eqqortinneqarsimanerat pillugu malittarisassat erseqqinnerusut aalajangersarsinnaavai.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Qulaani immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartutut allakkat nassiunneqartut inuup assammik atsiorneranik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat atuuppoq. Aallaavilli taanna saneqqunneqarsinnaavoq, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimappat. Ta-manna ilaatigut Udbetaling Danmark pillugu inatsimmi nr. 324-mi, 11. april 2012-imeersumi § 13, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq.

3.2. Kalaallit Nunaanni inatsit

Oqaatigaara pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup aqqata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaammik aalajangersaasoqarsimanngitsoq. Inuulli assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup aqqata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaat immikkut

inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit pillugu nalunaarummi nr. 1581-imi, 13. december 2016-imeersumi § 197, imm. 4-mi eqqartuussinermi sinniisinut tunngasumi takuneqarsinnaavoq, tassuunalu makku aalajangersarneqarput:

"Imm. 4. Eqqartuussivik nammineq ingerlatsinermigut inunnut, eqqartuussinermi sinniisitut ornigunnissamut piginnaatitaanatilluunniit pisinnaatitaanngitsunut, itigartitsisinnaavoq. Aamma taamaassaaq eqqartuussinermi suliasat pillugit allakkianut, inunnit taama ittunit atsiugaasunut, tunngatillugu."

Inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup aqqata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaatip atuutinngiffii immikkut inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimasinnaapput. Tamanna assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit pillugit nalunaarummi nr. 620-mi, 23. juni 2008-meersumi § 154, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq, tassuunalu ilaatigut makku aalajangersarneqarput:

"Imm. 2. Allakkat, naqitanngortitat allagaatillu allat Inuussutissarsiornermik Ingerlatseqatigiiffinnullu Tunngasunik Aqutsisoqarfiup suliarisai pappialami allassimasuusinnaallutilluunniit qarasaasiami allassimasuusinnaapput. Allagaatit ilutsitik apeqqutaatinnagit inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu naligiimmik inissisimapput. Allagaatit assammik atsiorneqarsimasuusinnaapput, maskina aamma qarasaasiaq taakkualuunniit assigisaat Aqutsisoqarfiup toqqagaa atorlugu atsiornermik atsiorneqarsimasuusinnaapput. Qarasaasiakulli allagaatit peqquserluutaannginnerat qarasaasiakkut atsiorneq atorlugu uppernarsarneqassaaq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Inuup assammik atsiorsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup aqqata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaatip taassumaluunniit atuutinngiffii pillugit aalajangersakkat pissuseqataat aalisarneq piniarnerlu pillugit inatsisiliornermi aalajangersarneqarsimasorinanngillat.

4. Uanga paasinninnerigallagara

4.1. Assammik atsiuisoqarsimanissaanik sulisullu aalajangiinermik pineqartumik aalajangiisup aqqata naqitanngortillugu oqaatigineqarnissaanik piumasaqaat

4.1.1. Uanga paasinninnera unaavoq Folketingip Ombudsmandia oqaaseqaamminik FOB 2008.79-imik saqqummiussimmat oqartussaasullu allagaasa nassiunneqartut inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat ministeriuneqarfiup kaajallaasitaani aalajangersarneqarsimasoq takuneqarsinnaasoq kaajallaasitallu taakku pisortani oqartussaasut allagaasa nassiunneqartut inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat eqqartuussiviit periaaserigaat/inatsiseqartitsinermi periaasiusoq erseqqissaammat Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut aalajangersaanerup Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut aalajangersaaneq assigigaa. Folketingip Ombudsmandiata oqaatigaa eqqartuussiviit periaasiat/inatsiseqartitsinermi periaaseq taanna inatsisitut kimeqarluni atuuttoq, eqqartuussiviillu periaasiat/inatsiseqartitsinermilu periaaseq taanna saneqqunneqassappat inatsisikkut tunngavissaqarnissap piumasaqaataanera tamatuma nassatarigaa.

Immikkoortut tallimat taakku assammik atsiorsimanissamik piumasaqaammut tunngavilersuutitut eqqartuussummi UfR.2001.1980/1-imi tulleriarlugit taagorneqartut tamanna tunngavigalugu ilalerpakka. Inatsiseqartitsinermik paasinnineq Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammini FOB 2008.79-imi oqaatigisaa aammattaaq ilalerpara, matumani allakkanik tiguisoq oqartussaasup suliamik suliarinninnerani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermik atuuttoqarnerisooq naliliinissamut periarfissaqartariaqartoq pillugu oqaaseqaatit taamaalillunilu allakkat oqartussaasumi immikkoortortaqarfiup sorliup aalajangiisimanera pillugu paasissutissanik taamaallaat imaqarnissaasa naammannginnerannik uanga paasinninnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnerigallagara unaavoq pisortani oqartussaasut allakkanik pappialanngorlugit nassiussaateqarsaatigalugit taakkua inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat atuuttoq. Nassiussisup aqqa naqitanngorlugi taamatuttooq takuneqarsinnaassaaq.

4.2. Piumasaqaat allagaatinut assigiinngitsunut tamanut atuuppoq

4.2.1. Folketingip Ombudsmandiata inatsiseqartitsinermik paasinninnini qulaani oqaatigineqartoq saqqummiutereeraalu ingerlatsineq pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsisip nr. 1624-p, 26. december 2012-imeersup (matuma kingornatigut ingerlatsineq pillugu inatsimmik taaneqartartussap) akuerineqarneratigut ingerlatsinermi oqartussaasup allagaataasa sorliit inuup assammik atsiorneranik atsiorneqarsimanissaat imaluunniit suliani aalajangiiffigineqartuni allakkanik nassiussisup kinaassusiaa ataa-

siinnarmik paasineqarsinnaalersillugu ilusilerneqarsimanissaat aalajangersarneqarpoq.

Taamaalilluni nukingisaarisogarnerani, allakkat tiguneqarnerannik uppersaanermit sulianilluunniit suliarinninnermi pingaaruteqanngitsumik iliuseqarnermi allakkat inummit assammik atsiorneqarsimanissaat Danmarkimi piumasaqaataangilaq, tak. inat-simmi § 32b, imm. 3.

Piumasaqaatip atuutinngiffii pillugit apeqqt suliasat suliarineqartarnerat pillugu inat-simmi ataatsimut aalajangersaavigineqarsimanngimmat uanga paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinerup Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammik FOB 2008.79-imik saqqummiussinerata kingornatigut aamma Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsisip allannguutaataa qulaani taaneqartup atuutilernissaa sioqqullugu Danmarkimi inatsiseqartitsineq assigigaa.

Taamaalilluni uanga paasinninnerigallagara unaavoq inuup assammik atsiorsimanissaanik atillu naqitanngorlugu takuneqarsinnaanissaanik piumasaqaat atuutinngiffeqarani pisortani oqartussaasut allagaannut innuttaasunut, suliffeqarfinnut il.il. nassinneqartunut tamanut atuuttoq, oqartussaasoq pineqartoq piumasaqaammik taasumminnga saneqqutsinissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngippat.

4.3. Allagaatinik e-maili atorlugu nassiussisarneq

4.3.1. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammik FOB 2008.79-imi pappialanngorlugit allakkanik allakkerisarfikkoortitanik nassiussinnermi inuup assammik atsiorsimanissaanik atillu naqitanngorlugu takuneqarsinnaaneranik apeqqt kisiat isummerfigaa.

Folketingip Ombudsmandiata 2009-mi ukiumoortumik nalunaarutimini quppernermi 50-imi oqaatigaa inatsiseqartitsinermik paasinninnini unaasoq allakkat inummit assammik atsiorneqarsimanissaannik atillu naqitanngorlugu takuneqarsinnaanissaanik piumasaqaatit assingi allakkanik, soorlu e-maili atorlugu, nassiussinnermi atuuttut.

Inatsiseqartitsinermik paasinninneq Folketingip Ombudsmandiata tassunga tunngatilugu oqaatigisaa aamma ilalerpara.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq inuup assammik atsiorsimanissaanik atillu naqitanngorlugu takuneqarsinnaaneraniq piunasaqaateqarnermi allakkat innuttaasumut, suliffeqarfimmu il.il. pappialanngorlugit allakkerisarfikkut e-maililuunniit atorlugu nassiunneqarnerat apeqqutaanngitsoq.

4.4. Eqikkaaneq

4.1. Inuup assamminik atsiorsimanissaanik piunasaqaat sulisullu aalajangiisup allakkanillu pisortanik oqartussaasoq sinnerlugu allakkerisarfikkut e-mailikkulluunniit nassiussisup atiata naqitanngorlugu takuneqarsinnaanissaanik piunasaqaatip suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut aalajangersaavigineqarsimannginnerat apeqqutaatinnagu paasinninnerigallagara unaavoq pisortani oqartussaasut innuttaasunut, suliffeqarfinnut il.il. allakkaangata piunasaqaatit marluk taakku atuuttartut. Piunasaqaatit inatsisikkut taamaaliornissamut tunngavissaq aalajangersarneqarsimappat aatsaat saneqqunneqarsinnaanerat tamatuma nassataraa.

5. Oqaaseqaateqaqqusineq

Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara suliamik suliarinninninni atugassannik oqaaseqaateqaqqullugu. Misissuina allakkanik allakkerisarfikkut aamma e-mailikkut nassiussinernut tunngasuvoq.

5.1.1. Naalakkersuisoqarfik siullertut qinnuigaara sulisup suliami aalajangiisup aq-qanik oqaatiginninnermi periaaseq aamma sulisoq pineqartoq allakkanik nassiunneqartunik nammineq atsiuisarnersoq pillugit erseqqissumik nassuiaateqaqqullugu. Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara suliani aalajangiiffigineqartuni allakkanik tamanik nassiussisarnermi periaaseq pillugu nassuiaateqaqqullugu, matumani akuersissutinik tunniussinnermi, akuersissutinik itigartitsissutiginninnerni qinnuteqaatillu tiguneqarnera uppersarlugit allakkanik, nukingisaarutitut allakkanik suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanik nassiussisarnerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

5.1.2. Naalakkersuisoqarfik aappaattut qinnuigaara aalajangiisimasutut e-mailadresimik, Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortup immikkoortortaqaqriulluunniit atianik imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup pisortatigoortumik atianik (sulisup suliami aalajangiisup atia takuneqarsinnaatinnagu) oqaatiginninnermi periaaseq pillugu nassuiaateqaqqullugu.

5.1.3. Naalackersuisoqarfik pingajuattut qinnuigaara e-mailadressimik, sulisup suliamik aalajangiiviginnissimasup aqqanut taarsiullugu Naalackersuisoqarfimmi immikkoortumik immikkoortortaqaqarfimilluunniit imaluunniit Naalackersuisoqarfiup pisortatigoortumik aqqanik taasaqartarnermik periaatsimut toqqarneqartumut inatsiseqartitsinikkut isumaliutersuutitut tunuliaqutaasut pillugit nassuiaateqaqqullugu. Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara manna pillugu itisilerutaasumik nassuiaateqaqqullugu, tassalu Naalackersuisoqarfiup paasinninnera unaanersoq periaaseq toqqarneqartoq inatsiseqartitsinermut atuuttumut, inatsiseqartitsinikkut tungavinnut ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermut nalinginnaasumut naapertuuttoq.

5.1.4. Naalackersuisoqarfik sisamaattut qinnuigaara Naalackersuisoqarfik allakkanik e-mailikkut imaluunniit allakkatigut allakkerisarfikkoortitatigut nassiussisarnersoq, sulisorlu suliami aalajangiisimasoq assammik atsiortassasoq taassumalu atia naqitanngorlugu ilanngunneqartassasoq Naalackersuisoqarfik isumaqarnersoq paasissutissiisutigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara akissutini uannit qaammat ataaseq qaangertinnagu tiguneqarsimasussanngorlugu nassiuteqqullugu.”

Allakkannut 18. marts 2022-meersunut ilaatigut taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup Qeqertarsuup Tunuani umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatip itigartinneqar-nissaanik aalajangiinera imaattunik oqaasertaqartoq aalajangiinermi pineqartup kinaassusia ilisarnarunnaarsillugu ilanngullugu nassiunneqarpoq:

“Qeqertarsuup Tunua:

Qeqertarsuup Tunuani aqutsiveqarfimmi 47-mi umiatsiaararsorluni qaleralinniarnissamut akuersissummik qinnuteqaammut itigartitsineq

Qeqertarsuup Tunuani aqutsiveqarfimmi 47-mi umiatsiaararsorluni qaleralinniarnissamut akuersissummik qinnuteqaatit APNN-ip tigusimavaa.

Naalackersuisut Qeqertarsuup Tunuani nunaqarfiinilu umiatsiaararsorluni qaleralinniarnissamut qinnuteqartunut nutaanut akuersissuteqartoqaqqissanngitsoq aalajangersimavaat.

Aalajangiineq tamanna 15. november 2019-imiit april 2022 tikillugu atuutissaaq.

Naalakkersuisut Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarummi nr. 8, 8. april 2016-imeersumi § 8, imm. 1 nr. 1 aamma nr. 2 naapertorlugit aalajangiinerminni aqutsiveqarfimmi pisarineqarsinnaasut amerlassusaat aamma pisarsinnaassuseq pingaartissimavaat. Naalakkersuisut umiatsiaararsortunut akuersissutit aqutsiveqarfimmi pisassiissutigineqartunut naleqqiullugit amerlavallaalersimastut nalilersimavaat. Taamaattumik Naalakkersuisut aqutsiveqarfimmi pisassineqartut killilerneqarnissaat kissaatigaat.

Tassa imaappoq, qinnuteqartut nutaat Qeqertarsuup Tunuaneersut nunaqarfiineersullu umiatsiaararsorluni qaleralinniarnissamut akuersissutip assinganik akuersissuteqarsimanngitsut qinnuteqaataat toqqaannartumik itigartinneqassasut, aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarummi nr. 8, 8. april 2016-imeersumi § 8, imm. 2 takuuk. Taamaattumik aamma suleriaaseq 2018-imi novemberimiit allanngortinneqartoq malillugu qinnuteqaammut nalilersueqqissaartoqassanngilaq.

Taamaattumik umiatsiaararsorluni qaleralinniarnissamut akuersissummut qinnuteqaattit APNN-imit itigartinneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Aalisa@nanoq.gl"

Suliaq pillugu oqaaseqaat Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 5. maj 2022-meersutigut nassiuppaa. Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga atatillugu makku oqaatigai:

"Inuup nammineq atsiornera pillugu Ombudsmandip allagaanut 18. marts 2022-meersumut akissut

Inatsisartut Ombudsmandiat (Ombudsmandi) Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (Naalakkersuisoqarfik) allakkatigut 18. marts 2022-meersukkut Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa inuup nammineq atsiorneranik atuinera pillugu nammineerluni suliamik aallartitsinissamik aalajangerneranut atatillugu arlalinnik oqaaseqaateqaqqullugu.

Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandip isumaanut oqaaseqaatai normut tulleriaarlugit ataani takuneqarsinnaapput.

5.1.1

Naalackersuisoqarfiup suleriaasia tassavoq pisortatigoortumik allakkanik nassitsinermit sulisup aqqa ersarissumik allaqqassasoq. Naalackersuisoqarfiup ilumini mailii aamma sulianik suliaqarnermi nalunaarsuiffia F2 imatut aqqissuussaavoq uppernarsaat ingerlaannaq pilersinneqartoq pilersitsisup aqqanik ersarissunngorlugu imaqqassasoq.

Kisiannili Naalackersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortortaqarfiata aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqarnermi aalajangiinernik nassitsinermit nalunaarsuivik F2-mit allaanerusoq atorpaa. Nalunaarsuiffik taanna ulluinnarni ingerlatsinermit taaneqartarpoq "Aalisa". Aalisami ataatsimut atsiorderit siusinnerusukkut pilersinneqartarnikuupput. Ataatsimut ingerlaannaq atsiordermi suliamik suliarinnittoq pinnagu Aalisa nassitsisunngortinneqartarpoq. Ombudsmandip ulloq 18.marts 2022 saaffiginnininnera tunngavigalugu tamassuma allanngortinnissaa aalajangerneqarpoq, taamaalilluni suliamik suliarinnittup aqqa ersarissumik maannakkut allaqqasalerpoq.

Aaqqiineq taanna Naalackersuisoqarfimmi aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortortaqarfimmi sulisunik isumannaallisaanissaq mianeralugu toqqarneqarnikuuvoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinut immikkoortortaqarfimmi sulisut innuttaasunit siorasaarneqartutut misigisarput. Siorasaarutit taamaattut ilaatigut suliassanik suliarinnittartunut toqutsinissamik siorasaarinermit imaqartarput. Toqutsinissamik siorasaarineq ataaseq taamaattoq politiinut sulissanngortinneqarnikuuvoq, politiillu unnerluutiginninnikuupput.

Naalackersuisoqarfiup inuit namminneq atsiordernerannik periusaa immikkoortortaqarfimmit immikkoortortaqarfimmut allakkiallu avammut nassiunneqartup suunera tunngavigalugu allanngorarput.

E-mailit Naalackersuisoqarfiup pisortatigoortumik e-mailianut nassiunneqartut nammineq ingerlaannaq akineqartarput, Naalackersuisoqarfillu allakkat tiguneqarnerannik uppernarsaanermi ingerlaannaq nassitsisoqartarneranik suleriaaseqanngilaq, tamanna suliassanik suliarinnittartunut ateq ersarissumik allaqqasoq atorlugu uppernarsaartunut aalajangigassanngortinneqarnikuuvoq.

5.1.2 Naalackersuisoqarfiup suleriaasia tassaavoq suliassanik suliarinnittartup aqqa, email-adressia toqqaannartumillu oqarasuaataa ersittarluni. Aamma ulloq, suliap normua, uppernarsaatip normua, Naalackersuisoqarfimmi pisortatigoortumik attavigisas-saq allaqqasarput. Taamaammat taamaallaat nalunaarsuiffimmi Aalisa inuup aqqa isertuullugu aalajangiinernik nassitsisoqartarpoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqartut qinnuteqarnermi immersugassamik aalisarsinnaanermut akuersissutinik immikkoortortaqarfimmut nassitsinikkut qinnuteqartarput. Taamaammat qinnuteqartut immikkoortortaqarfik sorleq attaviginerlugu nakkutigissavaat. Tamannali Aalisa aq-qutigalugu aalajangiinerni nassiunneqartuni allaqqaneq ajorpoq.

5.1.3 Soorlu 5.1.1-imi oqaatigineqartoq suleriaaseq Aalisami toqqarneqartoq Naalackersuisoqarfimmi sulisunik isumannaallisaanissaq pissutigalugu toqqarneqarpoq. Suleriaaseq taanna Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu nuna tamakkerlugu inatsisinut naapertuuppoq, tassa Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartumi inuup nammineq atsiornissaanik piunasaqaateqartoqarnera ersinngimmat. Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq, innuttaasoq malittarisassat malillugit allagaatinik takunnissinnaanermik qinnuteqarsinnaasoq, tassunga ilanngullugu suliassamik suliarinnittup aqqanik takunninnissamik.

Naalackersuisoqarfiulli Kalaallit Nunaanni inatsisit tunngavigalugit pissutsit pillugit isumarigallagaa tusaatissatut tiguaa. Naalackersuisoqarfiup taamaammat aalajangiinernik Naalackersuisoqarfimmit nassiunneqartunik inuup nammineq atsiornissaa aqqillu ersarissumik allanneqarnissaat piffissami aggersumi atuutilersissavai.

5.1.4 Naalackersuisoqarfik allakkanik e-mailikkut allakkerisarfillu aqutigalugu nassitsisarpoq. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq inuup nammineq atsiornierata ilanngunneqarnissaa nassitseriaatsimut pingaaruteqanngitsoq.”